

Statsminister Gro Harlem Brundtland

INNLEDNING - DEN HALVÅRLIGE PRESSEKONFERANSEN 21.12.92

Vi er i ferd med å legge en svært travel politisk høst bak oss. Den har vært preget av mange store og vanskelige saker. Først og fremst har denne høstsesjonen vært preget av problemene i den internasjonale økonomien, uroen på valutamarkedene og usikkerheten om den videre utviklingen i EF-samarbeidet.

På fredag var det et bredt flertall i Stortinget som sluttet opp om Regjeringens tiltakspakke for å styrke næringslivet og sysselsettingen. Debatten viste at det er Høyre og Fremskrittspartiet som utgjør den reelle opposisjon og motpol til Regjeringen og Arbeiderpartiet. Kristelig Folkeparti og Senterpartiet er villige til å ta medansvar for hovedkursen i den økonomiske politikken. SV står på siden. Det bilde av en Ap-Høyre-blokk mot en SV-mellompartiblokk, som flere lenge har søkt å mane fram, er rett og slett ikke en riktig beskrivelse av vårt politiske landskap.

Vi har videre fått flertall for å bygge en ny hovedflyplass på Gardermoen, noe som også vil bidra til å styrke sysselsettingen.

Vårt forhold til Europa sto helt sentralt i to viktige beslutninger i høst. Stortingets godkjenning av EØS-avtalen var nødvendig for å sikre vårt næringsliv forutsigbare rammebetingelser i en tid med usikkerhet på finans- og valutamarkedene.

Folkeavstemningen i Sveits vil føre til at avtalen trer i kraft noe forsinket, men EFTA's ministermøte i Geneve og EF-toppmøtet i Edinburg bekreftet

at alle parter ønsker at avtalen skal tre i kraft så snart som mulig, og helst i god tid før utgangen av første halvår 1993

Etter stortingsvedtaket om å søke medlemskap i EF har vi nå begynt dialogen med Kommisjonen om utformingen av en vurdering av den norske medlemskapssøknaden. Det bør dermed ligge til rette for at Norge kan føre paralelle forhandlinger med våre nordiske naboland Sverige og Finland i løpet av våren.

Selv om forhandlingene vil være separate, legger de nordiske land stor vekt på å holde nær kontakt med hverandre i forhandlingsfasen. Det vil bli et møte mellom de nordiske statsministrene den 29. desember. Blant annet vil vi få de danske vurderingene av Edinburgmøtet og diskutere spørsmål som gjelder forhandlingene.

Som regjeringen tidligere har understreket, vil det for Norge være avgjørende at vi får nødvendig forståelse for de hensyn som må tas til jordbruket, distriktene og til en forsvarlig forvaltning av fiskeressursene og olje- og gass-ressursene. Vi veier tungt i Europa når det gjelder fisk og energi og det må og vil gi innflytelse på fellesskapets politikk på disse områdene.

Det er gledelig at EF-toppmøtet gikk inn for å sette økt økonomisk aktivitet og kampen mot arbeidsledigheten på Fellesskapets dagsorden. Dette er et uttrykk for at nasjonale tiltak alene ikke er tilstrekkelige i kampen mot arbeidsledigheten. Det er viktig å få gjennomslag for en nærmere koordinering av landenes innsats på dette området. Fra norsk side er vi glade for at EF har svart positivt på vårt initiativ til et felles møte mellom EFTA- og EF-landene om en sterkere innsats for å få ned ledigheten. Forholdene ligger nå vel til rette for et slikt møte til våren.

Vi er også glade for viljen til å styrke nærhetsprinsippet og til å sikre større åpenhet i Fellesskapets beslutningsprosess. Vi er nødt til å få en bredere debatt og en sterkere folkelig forankring av samarbeidet i Europa.

La meg til slutt ta opp et alvorlig trekk ved utviklingen. Det er ikke bare i økonomien og på valutamarkedene vi har hatt uro de siste månedene. Det er også en økende sosial uro i store deler av Europa som gir seg utslag i sterke nasjonalistiske strømninger. Også Norge er berørt av disse strømningene. Det er først og fremst i en del ungdomsmiljøer vi har sett dette vokse fram. Det spilles på frykt for og motvilje mot fremmede, og har gitt seg utslag i uhyggelig voldsbruk: asylmottak i Tyskland er blitt satt i brann, innvandrere er blitt trakassert og i enkelte tilfeller drept, jødiske minnesmerker skjendet. Gamle nazisymboler og slagord hentes fram igjen. Det vekker minner om en historie vi trodde var lagt bak oss.

Dette kan vi ikke forholde oss passive til. Historien må ikke få gjenta seg. Jeg vil derfor over nyttår invitere lederne for alle de politiske ungdomsorganisasjonene i Norge til et møte der vi sammen drøfter hva som kan gjøres for å motarbeide utviklingen av denne typen nasjonalisme og intoleranse i vårt land.

Det er snart et halvt århundre siden nazismen ble bekjempet i vår verdensdel. I mange familier er det nå bare besteforeldregenerasjonen som opplevde krigen. Derfor tror jeg det er viktig å trekke denne generasjonen med i en informasjonskampanje, og vil også invitere Norsk Pensjonistforbund til et samarbeid om dette. De eldre har erfart hva framveksten av ekstreme nasjonalistiske strømninger kan medføre.

På Europarådets møte i februar vil jeg ta initiativet til en europeisk ungdomskampanje mot fremmedhat og rasisme. Europarådet ble jo nettopp

opprettet for å verne om demokratiske grunnverdier og sikre menneskerettighetene for alle slik at tragedien fra 30- og 40-tallets Europa aldri skulle gjenta seg.-

Derfor vil jeg overfor Europarådet legge fram og begrunne et forslag om en bredt anlagt kampanje som kan samle Europas ungdom til vern av sin egen framtid og det menneskesyn som må være en selvfølgelig del av vår sivilisasjon.